

Slobodan Zoran Obradović

Neprilagođen

Bijelo Polje 2012.

Sadržaj

Molitva.....	7
Korak po korak – san po san	8
Kad vasseljena stoji iza njega	9
Kako zna da udavi more	10
Koliko snage treba za korak	11
Nosiš u sebi, il' imaš il' nemaš	12
Starost	13
Instrukcija za pisanje pjesme	14
Čežnja.....	15
Najednom samo ruka mi pošla	16
Vani baš lije, ti voliš kišu.....	17
Razmišljaš šta je čovjeku u glavi.....	18
Oko to plavo što me stalno prati.....	19
Pláč za čovjekom	20
Hajde nešto na papir stavi	22
Rukom ti nježno milujem kosu	23
Umiranje.....	24
Odlaze iz mog života ljudi.....	25
Olovku uzmeš.....	26
U moju ću kičmu da ugradim stih.....	27
Potreba, želja i kletva: Daljina	28
Mržnja.....	30
Samoubica	31
Sjećaš se jutro kad sam je sreo	33
Vir	34
Ljubav je... ..	35
Pa sam te se... ..	36
Mojim drugovima	37
Ko će mene čudnoga da shvati.....	38
Pijetlu i jutru	39

Ženo!	40
Je li ovo ljubav	41
Zablude	42
Kako ostati pomiren sa sobom	43
Sjutra i danas	44
Kasno	45
Tvoj brat sam skitač ne plaši se mene	46
Predrasudama	47
Papučar	48
Neprilagođen	49
Slovenska	50
Mladost	52
Nema više onih vozova	53
Fol	54
Maštar	55
Odlazak	56
Misao moja kao mrtvo more	58
Ponos	59
Sjećanja	60
Život taj mag	61
Dobro jutro	62
Zamka	63
Kako ti mali prizemni skotovi	64
Svemu se sada zaista divim	65
Pjesmi	66
Čekaš ga	67
Samljelo je vrijeme mene	68
Netradicionalan ispraćaj	69
Zabranjena ljubav	70
Iluzija je samo to	71
Neobična priča	72
Bog je jedan	73

Priča o učitelju	75
Puškometa.....	79
Mala i velika smrt	81
Oči, uši, jezik, duša i ruke u nekim ljudskim radnjama:.....	84
Statistika.....	85
Priča o blagu Milonjića	86
Razbolje se Radoš.....	90
Znate li kakav je osjećaj.....	92
Dostojanstveni.....	96
Razbijanje predrasuda	99
Neka druga stvarnost.....	103
O autoru :	105

*Poštovani, ako moja riječ iz ove knjige:
izmami osmijeh ili suzu – uspio sam kao pisac;
ako se nastani u duši i sjećanju – uspio sam kao čovjek.
Autor*

Molitva

Ti, koji mi vrijeme dade,
milostiv budi za drage mi ljude,
zaštiti ih, čuvaj u svemu što rade,
nek život im srećan ko u bajci bude!

Njihova sreća ispuniće mene,
dunuće vjetar u moja jedra!
Pjesma će sama iz srca da krene
i korak kroz život čela vedra.

Zato te molim za njih, ne za sebe,
oni su meni više od mene!
Jer srce se stisne čovjeku kad zebe,
pa snage nema sa mjesta da krene.

Korak po korak – san po san

Korak po korak – san po san,
Prelaziš lagano iz noći u dan.
Dan ti se smije sa onim što nudi,
Ljutiš se na njega zašto te budi?!

Al' ipak, kad otvoriš oko,
Pogledaš u nebo – plavetno – visoko,
Pa smišljaš korak velik kao san!
Najednom lijep izgleda dan.

I onda snovima korake praviš.
U oči, u ruke u noge ih staviš.
Ne ideš više – odjednom letiš!
Ti možeš sve – čega se sjetiš!

Koracima hodaš od sedam milja.
Prati te, trči za tobom zbilja.
Za tobom trči tvoj rođeni dan,
zadivljen kako nosi te san!

Koliko snage treba za korak

Koliko snage treba za korak,
Ili za riječ da se kaže
I kako je dan suviše gorak
Kad život počne da laže!

Kad dan počne u takvoj priči,
Gdje pravila stara više ne važe...
I ništa više na sebe ne liči
Kad život počne da laže!

Kad ljubav izda, il' zdravlje bježi,
I nikog nema da nježnost kaže,
A dan ko bijesan na tebe reži.
Kad život počne da laže!

Koja čovjeku odbrana treba
I kakve treba straže?
Kad dan kao krvnik u zasjedi vreba,
Uz život koji laže!

Nosiš u sebi, il' imaš il' nemaš

Nosiš u sebi, il' imaš il' nemaš!
Sem tebe to – ne zna niko.
Po onom šta radiš ili se spremaš,
Drugi će reći kakvo i koliko.

Koliko srce nosiš u grudima?
Od kakvih niti njemu je građa?
Ako je ljubav što daješ drugima,
U oku tvome sunce se rađa!

A, ako nije? Ti onda šta si?
Od čega tvoje srce se tvori?
Samoća iz duše lice ti kvasi,
A zloba hoće da te izgori!

Razmišljaš šta je čovjeku u glavi

Razmišljaš šta je čovjeku u glavi
Dok pušku drži, niz nju te gleda.
Da li se pita ko on je u stvari,
Odakle pravo smrti da te preda?

Da l' pravo daje odora što nosi
Ili kapa što neko nekad je dade?
Pa on dođe bez pitanja ko si
I šta će tvoji bez tebe da rade.

Onda se pitaš – da li srce ima
Dok puca u tebe i vrijeme tvoje?
Pita li se zašto i njemu je zima,
A razlog ne zna ni tu sad što je!

Možda se tješi za to je plaćen.
Posao radi baš kako treba.
Kasno će shvatiti kad bude vraćen
Uz počast grobu u oku bez neba!

I, oba u stvari stojite mrtva,
U zadnjem trenu koji vidiš!
On i njegov grijeh, ti nevina žrtva!
Pitaš ga pogledom:- Da li se stidiš?

Oko to plavo što me stalno prati

Oko to plavo što me stalno prati
i sve naše igre vidim kad zažmurim.
U djetinjstvo tako lagano me vrati...
Ja vam samo falim? Eto me već jurim!

Da li i vas vraća, hej, drugovi moji,
pa jurite i vi u sjećanja draga?
Jezero je oko što nad nama stoji
i igrama našim oko kućnog praga.

I više no drugi mi imamo boje
u oku i duši – i nama je lako.
Jezero nam dalo od ljepote svoje,
plavu nam dalo – u Plavu baš tako!

Pa nas Plavu vraća zbog te plave boje.
U sjećanju nama daje šansu drugu
da igre do kraja odigramo svoje.
Jasno mi je sada:
ništa kao plava ne odgoni tugu!

Plač za čovjekom

U noći tamnoj plačem
Plačem za čovjekom
Kako je mali i slab
Nadao sam se
Nečem jačem
Ali čovjek je
Samo rab
Rab božiji
Kako knjiga
Kaže
Ali
Čovjek ipak
Hoće
I umije
Sebe da laže
Pa glumi
Da je nešto važno
Da u svemiru
Čovjek zvuči
Snažno
A ne zna da je samo prah
Donesen odnekud
Na zemlju stavljen
I prosto me strah
Da li je uopšte
Iz ozbiljne namjere
Pravljen
Pa ponovo

U vremenu vidim
Za sebe misli kako je bitan
pa se stidim
Zašto on recimo razliku pravi
Pa misli da je
Bogu važniji nego mravi
Ko da je Bog tu samo zbog ljudi
A ne zbog *svega*
Pa on će i Boga uspjeti da sludi
Pa da bi bio važan
Ratove vodi
I opet trag je lažan
I nije ka slobodi
I *sve* želi
Da mu se klanja
I mrtvo i živo još od postanja
Ali zalud
I dalje je mali
Uvijek mu još
Ono
Fali
A ne zna šta je to ***ono***
Da mu u životu štima
Jer uvijek bude
To ***ono*** drugo
Od ***onog***
što u trenutku ima

Odlaze iz mog života ljudi

Odlaze iz mog života ljudi.
Sve manje novih lica znam
I onda čovjek pita se i čudi:
-Mnogo je ljudi, a ja sam sam?

Jer nema više one stare priče,
Osmjeha, pozdrava za dobar dan.
Život se moj, novih ne tiče,
A tek sa kim da dijelim san?

Onda shvatim da vrijeme novo
Ostavi mene u vremenu mom,
K'o davno neko pročitano slovo
Da živim samo u sjećanju svom!

A ja se nadam da ću opet sresti
Te što voljeh – kad odem kod njih.
A dotad, tužan gaziću po cesti,
Za utjehu ruka napisaće stih.

Sjećaš se jutro kad sam je sreo

Sjećaš se, jutro, kad sam je sreo,
Dan se rađao junski vreo.
Pogled na nju zastavi dah,
a oklop na duši pršte ko prah!

Ja lovac - u trenu postadoh plen,
Kad pogled plavi sretoh njen.
Riječi nema, nešto bih da kažem.
-Dalje bih da krenem!-nevješto lažem...

Noga ne želi ni korak da krene,
Moj život valjda kuša mene.
Od drugih sam prije išao lako,
Odavde ne znam - Kuda ni kako!?

Vir

Svako ima neko mjesto
Gdje izgubi ludo glavu!

I ja na to mislim često
I na modru boju plavu.

To je boja tvoga oka
- Vira - topla i duboka.

Da se borim nemam čemu,
Utopih se ja u njemu!

Pa sam te se...

Pa sam te se zaželeo
Čekao te danak beo
Sanjao te sanak ceo
U našu se ljubav kleo

Da kad meni jednom dođeš
Ili snom mi makar prođeš
Taj tren biće život ceo
Meni lepši no dan beo

Ali za nas sad je kasno
Noć je tamna a sve jasno
Oči tvoje smrt mi uze
U zamenu dade suze

Pa ne volim dan ja beo
I prezirem život ceo...
Eh...
Kako sam te za zaželeo

Mojim drugovima

Ostao je negdje stadion naš mali
i list što treperi od stare topole...
Koliko trojki – koševa smo dali!
Ti sretni dani sada jako bole...

Fali mi Grnčar i ekipa stara!
Čupave glave od prašine sive!
Sjećanje mi da – ali me i vara...
Htio bih da vidim sve drugove žive...

Koračam obalom tragom igre naše...
Smijeh odzvanja – neka djeca druga!
Zažmurim da vidim bar obrise *vaše*...
Vrijeme zaboravom k'o gumicom briše...
Na poljani ostasmo – sami ja i tuga...

Ćulu i Vesku

Ko će mene čudnoga da shvati

Ko će mene čudnoga da shvati,
Za pravila koja danas važe?
Mene koga progoni i prati,
Svoja riječ kad se nekom kaže!

Te su riječi neprekidne vatre
Što u duši silovito gore!
Jednog dana tijelo se satre
K'o ugarak koga vatre stvore.

Ali mene takvog tvorac dade,
Bez načina da mijenjam nešto.
Srce kaže – ruke tako rade!
Ne naučih – da se sklanjam vješto.

Ženo!

Ti si centar mog svemira
Ti si moja zadnja nada
Izvor stvarni svih nemira
Krajnja tačka moga pada

Ti si sila što me vuče
Uvis gore što me nosi
Hladna kiša koja tuče
I koraci nježni bosu

Ti si sunce koje peče
Lahor nježni što čarlija
Sablja ljuta što me sječe
Pjesma nježna koja prija

Voda žednom na izvoru
Oko vrata omča teška
Oprost tiha na umoru
U životu moja greška

Tvoj brat sam skitač ne plaši se mene

Na smetlištu starom uz cestu, baš blizu,
zid od kartona, krovovi od daski...
Napraviše nove kućice u nizu,
Vječiti skitači što žive bez maski.

Pa dok kola vozim, ja uočih braću
U jutro sneno kojim dan se budi.
Umorni od puta ljudi negdje svraću,
Evo meni odmor – sudbina ga nudi.

Svratim sa puta, ne časim ni čas,
Uzimam za pravo da odmorim tu:
-Ti si neki silnik?-čujem muški glas
- Otkud tebi pravo da gaziš po snu?

U ruci mu malj poveliki baš,
Kraj nogu mu neko iskeženo pseto.
-Ja ne spavam, bdijem, da li ti to znaš,
Da bih ljude takve poput tebe sreto?!

Ne brini za djecu, ne strepi za žene,
Sunce me jutros tu kod tebe svrati.
Tvoj brat sam skitač, ne plaši se mene,
Ista zvijezda sjajna na putu nas prati.

Otvori se ruka i malj teški pade.
Priđe do mene, zagrli me jako.
Poljubi u obraz – braća tako rade!
-Hajdemo na kafu!- reče brzo – lako.

Neprilagođen

Ne želim nikom da se dodvorim.
Ne želim rep da podvučem.
Hoću da riječ govorim,
Da laž do nogu potučem!

Kažu da sam neprilagođen,
Da neću da živim sa mirom,
Ali ja sam takav rođen.
Pa zar život zovete hirom?!

I šta bi to trebalo – da vam se svidim?
Da čučnem, bauljam i šenim?
A, sebe od sebe da se stidim!
Hvala, ne,
Ja sebe suviše cijenim!

Slovenska

Gledam tu crnu čupavu glavu...
Smiješ se mojoj staroj priči.
Kažem da crna preboji slovensku plavu,
Zapitan na koga potomstvo liči.

Pitam te odakle naše pleme dođe
I šta ga odnekud donese o'đe?
Kakav to vjetar sa Karpata južnih
Iz vremena davnih slovenski tužnih?

Smiješ se, kažeš:- Za boljim su pošli!
Sad zajedno - već vidimo zbijeg...
Tragove pratimo kuda su prošli...
Pred sobom Balkanom tjero ih snijeg.

I tu su stigli u ove gore.
Dočeka ih sunce visoko na nebu,
Ugrija ih plavom predivno more
da srce ni noge umorne ne zebru.

Od tada osta u meni ta sjeta
Za prostor dragi koji me grli.
Vjetrom povijena ruska stepa-
U snovima mojim nježno mi hrli.

Kažeš i ti - isto to sanjaš:
Da nekog jelena bjelinom ganjaš,
Da tundre i tajge kroz krv ti bruje,

A srce stalno Rjabinu čuje.

Davno je to utkano u nas!
Široko prostranstvo i konja kas,
I taj **Prvi** što nekada dođe,
Brani i ne da da sjećanje prođe!

Od njega meni, a tebi od mene,
Tako kao nit sjećanje krene...
Vjekovi samo kroz nas se nižu
I stara sjećanja nova sustižu...

I kad, negdje sjutra, kročiš na Don,
I svojom pjesmom dirne te on,
Želja te tjera nestvarna jaka -
Na obali da tražiš brata Kozaka.

Hvala ti, dječaće, što prođosmo skupa
Taj davni naš zajednički put.
Priča je stara, ali nije glupa!
Zbog boje crne - ipak sam ljut!

Misao moja kao mrtvo more

Misao moja kao mrtvo more...
Uhvaćen u šutnji tražim riječi.
Misao poleti, uhvati se zore,
Bjelina njena uvijek izliječi.

I sunce što ta zora nosi,
Čudesnim sjajem okupa vid,
Pa ruku spusti – dodirne po kosi.
Raskrilim dušu, nije me stid.

Tako hodam sa dušom na dlanu,
A ona u grču drhti kao ptica...
Zebe od dana koji nam svanu
Zagledana u nova lica.

Pa se onda spokojna smiri
Kad vidi da tako ipak to ide,
Da i druga duša stidljivo viri.
Na prvom susretu uvijek se stide.

Život taj mag

Kako se igraš sa čovjekom vješto,
Puštaš ga da živi uz stalnu nadu.
Kad misli da gubi, ti daš mu nešto,
A onda to nešto dani mu krađu.

Pa onda shvati da ruke dvije,
Jedna što uzima, druga što daje,
Život taj mag vješto ih krije,
A čovjek se zapita u tome: -Šta je?

Zamka

Onoga dana kad smo se sreli,
Snijeg je padao iskričav bijeli...
Pod šalom se nazire kosa crna...
Očima tammim gleda me srna.

Topim se ko snijeg pred očima tvojim.
Ti drhtiš od mraza, a ja se bojim
Opet ću nešto pogrešno da kažem.
Ja – koji druge predivno lažem!

Tvoja mi blizina riječi sveže.
Misli kao tuđe gube se, bježe.
Pamet se muti u tebe gledam.
Vrijeme je došlo i ja da se predam.

Uhvaćen u zamci od jedne srne,
Volja za borbom gasi se – trne!
Dušu otvorim, prospem po stazi,
Nek po njoj ljubav lagano gazi...

Iluzija je samo to

Iluzija je samo to:

noći, mladosti, svjetlosti u tvojoj duši,
igra sjenki, svjetla i tame, slobode i neslobode.

Tvoja sam *iluzija* i plašim se zbog toga.

Znaš u šta se pretvaraju iluzije

kada se "prospu" po tebi?

Počneš da ih se sramiš!

Onda bi iluzija da ima iluziju da je nekad bila stvarna,
da joj je ljepota bila od nje, a ne od onog koji ju je
pravio...

I, ubije sebe samu iluzija ambicijom koju joj život
nabaci,

a ubije se tako što se razočara u samu sebe zagledana
u oči koje su je stvorile.

Zato ne želim da me sretnoš

i da umrem u tvom sjećanju,

u paradoksu da me ugasi naš susret u pogrešnom
vremenu,

a da ja ne mogu da uradim ništa!

Jer, šta može da uradi jedna iluzija?

Vrijeme obesmisli sve, pa i mene, tako što
mi je dalo iskustvo, a uzelo mi mladost.

U toj lošoj trgovini po mene sve je išlo u prilog tome:
da sam samo uspomena ili

iluzija...

Neobična priča

Uzmi stolicu i slušaj šta ću da ti pričam. Upali svjetlo ako ovo čitaš po mraku, ili otvori prozor ako je dan. Niti znam zašto da upališ svjetlo ili da otvoriš prozor, ali uradi to tako.

Čekam pravim pauzu u priči koju još nijesam počeo da ti pričam. Težak si ti neki čitalac, izvolijevaš bogami... Misliš lako ćeš sa mnom? Zatvoriš knjigu, i to je to. Ali onda ja ti neću ispričati priču, a neispričana priča ima milion mogućih krajeva, a znamo i ti i ja da je kraj samo jedan – onako kako se stvarno dogodilo.

Sad ja neću da nastavim priču. Zatvori je sad slobodno. Pa ispričaj ti neku koja ima kraj i pričaj je glasno da te čujem tu iz zatvorene knjige. Ali ako te čuje neko još, znaće ono što ja već znam, čudan si ti, nisi ti pravi čitalac. Vrpoljiš se suviše i kapci su ti teški, svejedno je da li je dan ili noć. Vidiš da ti nisam zalud rekao da upališ svjetlo, ili otvoriš prozor... I šta sad, mili moj? Ti si tvrdoglav, ja sam uporan u naumu. Ti čutiš, evo, ćutaću i ja, a priča će ostati neispričana i sa milion krajeva, znači opet bez priče...

Aha, ipak hoćeš da čuješ!

Hoćeš li da ti pričam priču onako kako je bilo, ili onako kako je moglo da bude? Nije sve jedno, vjeruj mi...slušaj, sjedi. Pa šta ti je opet? Upali svjetlo ili otvori prozor, rekao sam ti. Pa dobro, platio si knjigu, ili nisi? Kakve to veze ima...pa i ja sam platio da bih došao do tebe... Ipak ću da ti je ispričam, mada nisi zaslužio više od ovog što sam ti do sada rekao.

Ma slušaj, sad ću da ugasim svjetlo, ili zatvorim vrata kad vidim da li je dan ili noć i da spustim kapke na oči koje umorne teško da razaziru šta to ja pišem. Uostalom, odoh da odsanjam nešto, a ti čekaj, možda se vratim da ti ispričam kako je bilo, uostalom, nisam te zvao, došao si sam, znatiželja te je dovela, pa neka ti ona završi pripovjest mjesto mene...

Priča o blagu Milonjića

– Moje dijete, ovo moram da ti ispričam prije nego što odem Bogu na ispovijest. Moje je prošlo i možda sam mogao drugačije da prođem, a možda je i moralo ovako – podigao se da lakše iskašlje, pomjerio jastuk na svojoj samrtnoj postelji i vlažnim očima zurio je negdje kroz prozor.

Sagovornik je pokušavao da shvati obraća li se sad njemu, ili je ponovo u onom svijetu koji je između – neko predvorje smrti ili čekaonica gdje vam dolaze mrtvi prijatelji, rođaci, oni koje ste najviše voljeli i daju vam ruku da lakše zakoračite u ništavilo, prestajanje postojanja, kako to živi i zdravi ljudi doživljavaju umiranje. Ali prisustvovao je već nekoliko puta kad ljudi umiru u postelji, ne iznenadno, naprasno, nego se gase i uvijek prije nego što im se umiri tijelo poslednjim ropcem u borbi da se udahne vazduh još jednom. Uvijek tome prethodi neko lutanje, neki razgovor sa osobama koje su tu u sobi samo za umirućeg. I sad je mislio da su došli po njegovog ostarjelog strica, ili da ga pohode i da sa njima tako zanemoćao vodi svoj poslednji razgovor. Ali stric se obraćao njemu, jer je vidio u pogledu, u očima ono prisustvo duha. Približio se, primakao je stari tronožac na kom je sjedio kako bi čuo gotovo tihi šapat staroga čovjeka.

– Hoću da znaš ovo, možda je to tvoja šansa za novi početak, možda je to šansa da svi Milonjići odu iz ove jebikurine, iz ove vukojebine. Ti imaš petlju, nijesi ko ja. Ti znaš da prelomiš, znaš da odlučiš i da žrtvuješ ako treba, a ne ko ja – mek kao pamuk, bome i pizdurina, dijete, a možda i nijesam. Kud ćeš ti sad? Pusti me da ovo ispričam sinovcu. Još

malo me sačekajte. Majko, pa vazda si me čekala, nu, popričekaj još tren.

Vidio je da stric vodi borbu da ostane još da mu dovrši priču, ali da ga nevidljiva sila vuče iz sobe .

- Čuješ li me, dijete? – ponovo šapuće stric.
- Odmori, striko! Pokušaj da zaspiš, pričaćeš mi ujutru.
- Nemam vremena, nema jutra, – nastavlja otegnuto starac – no slušaj. Ono mjesto gdje je onaj brijest i mala ograda oko njega, ono gdje Milonjići ne idu danju, a kamoli noću, onaj grob bez biljege te se ne zna iz kojeg je vremena ni čiji je, znaš?
- Znam striko... pusti sad groblje i grobove...
- Slušaj me dobro, jesmo li sami? A što, majko, za boga miloga da djetetu ne pričam? Pa tebe sam jednom poslušao kada sam bio mlad i trebalo je da prođe osamdeset godina da shvatim da sam pogriješio. Pa otkud sad to kajanje u meni ako nijesam pogriješio, jadna! Ne bi se mučili ovoliko da sam radio bez pitanja i ne bi tebi sušica život uzela da smo imali para i da smo odavde pobjegli neđe u grad ko svi normalni što odoše, a mi ostasmo da nam ovdje kosti istrunu. Mrče, vidiš li da se zatrijesmo? – zakoluta očima, zaškrjuta zubima, ispravi se pa podviknu: – Bježi, stara, od mene! Čuješ!
- Dijete moje, slušaj, tu ćeš da odeš kad je pun mjesec u petak kako mi reče onda onaj stari gledar i da po tom grobu pospeš kukuruzno brašno tri puta sijano kroz sito, ali da ga sije djevojka koju voliš. Pa kad prospeš to brašno da dobro paziš kad prvi pijetli zapjevaju, da dobro paziš kakvi će se tragovi po njemu pojaviti, je li trag životinje i koji...Meni se pojavila dječja stopa, majka mi reče: – Ne, kukala ti jatka! To je stopa tvogeg nerođenog sina. Slušaj majku. Ne ogubalo te njeno mlijeko! A što će ti sve ako je to – to?

– Poslušah majku jer gledar mi reče da čiji se trag pojavi, taj ili će umrijet ako ga ima, ili ga neće ni biti bilo da je čojek bilo da je marva. Ne otkopah tu noć to zlato, to blago, ne odvedoh odavde iz ovog nevidboga Milonjiće, no ostasmo sirotinja. Pomriješe svi, sem tvoga oca i mene. Đevojka koja mi je sijala žito, ne šće u sirotinjsku kuću. Ona je htjela, ali joj ne dadoše njeni i ja osta sam i bez sina kojeg ne ubih tu noć kako me majka zamoli, a da dobijem blago. Ni zlata ni sina. Bjež, stara! Čuješ li?! Sačekaj me pred kuću, samo što nijesam. Eto me, jatko!

Umrije mu stric, ostadoše on i brat sami. Brat mnogo mladi, bez prstiju na desnoj ruci, raznijela mu bomba kad je nađoše u trapu stare kuće. Invalid brat, zemlja nije zemlja, dobro reče stric – bijeda, a ne život. Jedino što su naslijedili a da mu daje nadu su stari brijest, grob o kome mu priča stric i priča ostala strahom pričana još dok su bili djeca da tu negdje na imanju Milonjića ima blaga, ali da neko prokletstvo vreba iz toga. Sad je znao iz stričeve priče i gdje ga ima i kako prepoznati prokletstvo. Pa ako je marva – čudna baš posla, on marve i nema, a ako i nađe zlato, brata za ruku, pravac grad, otvori mehanu pa bog da ih vidi.

„Napokon se Milonjićima pružila šansa.“ mislio je dok je išao ka kući crnooke, koja ga je uvijek sačekivala otkuda god on onako stasit naišao da ga pita za ovo ili ono. Veselo bi ga zadirkivala, a onda još brže bježala natrag ka staroj kući uz seoski put, malo manje siromašnoj nego što je to njegova kuća bila. Bila je bar ofarbana u bijelo. Molio ju je da mu tri puta prosije kukuruzno brašno ona lično.

Mjesec zlatan, ogroman, gotovo da se naslonio na brdo na kome je brijest kome se uputio. Trošna ograda skoro da popusti kada se primio rukom za nju. Srce dobuje. Čini mu se da ga čuje niz dolinu kako otkiva, ali u glavi mu samo jedna misao – otići odavde. Vadi malu džaklju, ne zna šta treba da uradi: da se pomoli Bogu, da se prekrsti ili samo da prospe.

Ruke mu se tresu, dobija groznicu, izdaju ga i noge. Čuju se pijetlovi, vreća sama, čini mu se, prosipa prosijano brašno po obrisu maloga groba koji se jedva i nazire. Gleda odsjaj mjeseca sa brašna. Brašno mijenja boju. Ništa mu stric o tome nije pričao. Kapu mu podiže kosa – kao da hoće da je zbací sa glave. Brašno postaje na tren krvavo, pa ponovo žuto i veliki trag – otisak na njemu. Ne može da vjeruje, gleda. Ruka, dječija, ruka na kojoj fale prsti. Jeknuo je bolno, odbacio ašov, kramp. Dao se u trk, prolomio bedrima ogradu.

–Jaoooooooooooooooooooooj,
nećuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu... kažu da i sada noću čuju lovci koje u potrazi za divljačima nanese put preko imanja koje je nekad bilo Milonjića.

Objašnjenje nekih reči izraza :

gledar – vidovit čovjek

džaklja – mali džak– tkana torba koji se nosi o ramenu

mehana – turc. kafana, gostiona

marva – stoka

Dostojanstveni...

Vijuga put, uspinje se s mukom, probija se tamo gdje nije prirodno da dođe. Nad njim se nadnose gole stijene, ljuti kamen iz kog nekim čudom streme u nebo borovi surovi i silni koliko i kanjon koji boje u zeleno, dajući mu nestvarno mješavinu boja živih i pripitomljenih za čovjekov vid. Da nije života zelenog borovog silnog, pamet bi ostavila prolaznika na tom putu probijenom, napravljenom – otetom kanjonu. Ovako zauzda čovjek kanjon, ali otima se i kanjon nepokoran, prkosan, ljut, divalj, mahnit. Zakovitla ponekad sa svojih najviših visina, otkine dio sebe kamenom, stijenom se strovali po putu. Uzdrhti čovjek, putnik, namjernik, učini se sebi suviše slabim i možda nerealno hrabrim dok se kreće utorbom kanjona, na putu koji ga vodi i otkriva tajne koje prede rijeka Tara i njene vratolomne obale.

Bor i svuda bor, gdje ničega nema, uspjeće bor. Bor vraća nadu, bor je svjedočanstvo da život hoće, da život mora da izbije ni iz čega, da život rascijepi i stijenu da promoli nos, da pogleda nebo. Dobije život i po nosu, ali se ne da, suviše je živ život. Suviše je i lijep, dominira bor ljepotom, zelenom bojom dominira nad sivilom koje ga je iznjedrilo ne svojom voljom. Dostojanstven je život dok se stremi prema gore, vidi se to dok se posmatraju ti borovi hrabri. Poštuje ih i vrijeme jer traju. Često, čak suviše često i nebo bez milosti kakvo jeste: ravnodušno, razgoropađeno, zatutnjano, odjeveno oblacima, sruči munju, udari u vrh, udari u dno, ne bira. Bor se strese, ali i dalje stoji, stremi gore, prkosi oblacima, hoće u krošnje da ih uzme pa uz oprost da ih pusti da prespavaju ili odmore u krošnji. Gledao sam oblake kako spavaju u krošnjama bora. I traju, traju tako nepoštedeni bez privilegija jer u prirodi nema toga, traju isključivo ti surovo snažni, silni, gordi, dostojanstveni....traju jer trebaju očima, jer trebaju Tari da bi i ona uživala u ljepoti i dičila se njima.

Tako i dobi obala, dobi njen dio isturen – podižen, zagledan u nebo, ime glava, a borovi, vjekovima stopljeni sa njom, dodaše joj u imenu Borova. Tako to traje jer dade sama sebi ime, a primi se kod tih prolaznika malih, trenutnih, jednovremenih i bezvremenih, koje zovu ljudima, osta u njihovom sjećanju i kazivanju, bog zna otkad to tako traje, osta ime Borova glava. Nikad niko zasigurno ne zna za život koji prkosi da kaže otkad mu je ime i dade li mu ga ko. Početak za ime imaju ovi manji, sitniji što se raduju rođenju, pjevaju, pa onda plaču na kraju. Malo šta dostojanstvenog u tome, ali i to je život, lijep svakom od njih posebno, ali nježan i kratak. Uplašeni. Ali ti uplašeni kad savladaju strah, kad ga prebrode, e, kako ti znaju da budu drski. Dođu ti sa imenima koja kratko traju – koliko sjećanje; dođu donesu vatru među borove, kao da je borovima malo vatre sa neba...Uždiju je osioni, raspamećeni ili bespametni, donesu smrt u život, ostave je da se širi, da divlja, kovitla.

Da su borovi tako mali i uplašeni kao oni, kakva bi se piska i plač digli do neba. Možda i borovi plaču, ali i to rade dostojanstveno bez glasa dok umiru u podivljaloj vatri. I u smrti su silni i dostojanstveni, tihi, usremljeni ka nebu. I kad sve prođe, ostane na njihovom mjestu crnina. Obuče se kanjon kako treba kada su dani tuge, korotuje kanjon, ugase se ugarci, ali ostane tuga.

A mali? Mali čekaju da ponovo zazeleni, da se dive, plaše, daju imena...ubiju opet...

Bor i čovjek

Kako se gordiš, kako se zoriš,
Postojan, snažan u nebo diraš.
Gromu prkosiš, s kršom se boriš,
Oblake u krošnje na odmor primaš.

Sa gorskim vjetrom ti pjesme praviš.
Sunce uvijaš u svoju smolu.
Zelenom krošnjom ti život slaviš.
Vatrom sažežen prkosiš bolu.

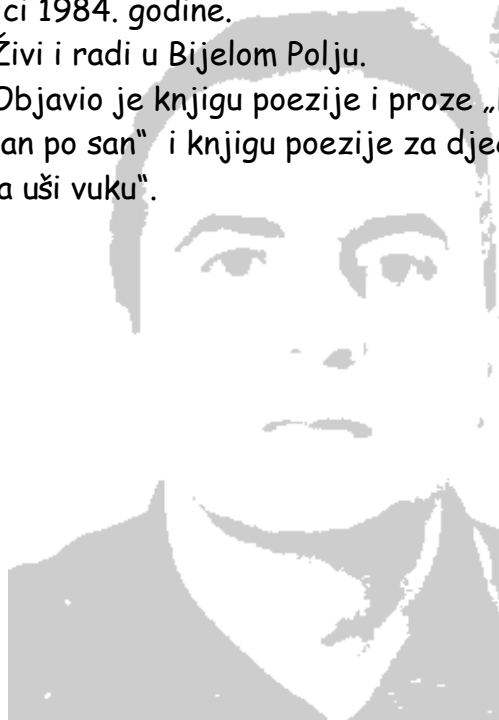
Od tebe čovjek treba da uči,
Da shvati kakav treba da bude,
A ne da negdje u zapećku čuči.
Pravila ista za Bor i Ljude!

O autoru :

Slobodan- Zoran Miletin Obradović, rođen u Beranama 18.03.1962. godine. Osnovnu školu završio u Gusinju, Gimnaziju u Plavu a Ekonomski fakultet u Podgorici 1984. godine.

Živi i radi u Bijelom Polju.

Objavio je knjigu poezije i proze „Korak po korak san po san“ i knjigu poezije za djecu „Rasteš kao da te za uši vuku“.

Slobodan Zoran Obradović
Neprilagođen

Lektor: Sonja Milovanović

Tehnički dizajn: PC-LAB

Dizajn korica: Vaso Obradović

Štampa: GRAFOKARTON– Prijepolje

Tiraž: 500 komada

Plasman: PC-LAB, Bijelo Polje

e-mail: slob@t-com.me

tel. +382(0) 67 543-121